

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р. Ненко Георгиев Дойков, директор на Лаборатория за специализирани изследвания на рисковете и сигурността - департамент „Национална и международна сигурност“ - НБУ, последна хабилитация-област 9. Сигурност и отбрана, Професионално направление 9.1. Национална сигурност.

на дисертационния труд на Димитър Асенов Асенов

на тема: „Усъвършенстване на дейността на частните охранителни дружества при кризи”, представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор”, Професионално направление 9.1. Национална сигурност, научна специалност „Стратегии и политики за сигурност”.

Рецензията е разработена на основание Заповед № 3-РК-75/11.12.2018г. на Ректора на НБУ за назначаване на научно жури.

София

2019

1. ЗНАЧИМОСТ НА ИЗСЛЕДВАНИЯ ПРОБЛЕМ В НАУЧНО И НАУЧНО-ПРИЛОЖНО ОТНОШЕНИЕ.

Нямам конфликт на интереси, който да е предизвикан от участието ми в настоящото жури, нямам и общи публикации с докторанта.

При изготвянето на рецензията разполагах с дисертацията, автореферата, три публикации, автобиография и цялостната документация от зачисляването на Димитър Асенов като докторант, до насочването му за защита пред научно жури.

От направената справка не установих значими изследвания по представения дисертационен труд, ето защо приемам, че тематиката касаеща усъвършенстването на дейността на частните охранителни дружества при кризи, до момента не е изследвана в достатъчна степен.

В тази връзка актуалността на проблемите относно изграждането на нови модели и предлагане на мерки, и решения за повишаване ефективността на дейността на частните охранителни дружества при кризи са очевидни.

От тази гледна точка избора на тема за дисертационно изследване е сполучлив и с важно практическо, и научно значение.

Считам, че темата на изследването е в пълно съответствие с основното съдържание на разработката.

Значимостта на изследването се определя и от ролята, и мястото на частните охранителни дружества при кризи и защитата на населението при извънредни ситуации в съвременната среда за сигурност.

2. ТОЧНО ФОРМУЛИРАНИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ДИСЕРТАЦИЯТА.

Авторът определя изследователската си цел по следният начин: да се изследват възможностите за усъвършенстване на дейността на частните охранителни дружества при кризи, а резултатите от изследването да докажат, че секторът е с потенциал за влияние над баланса в състоянието на системата за националната сигурност при извънредни ситуации.

Като за постигане на целта са поставени следните **задачи**:

1. С исторически преглед и оценка на състоянието, да се определи мястото и ролята на частните охранителни дружества в системата за сигурност и възможностите им за

действия при кризи. Да се направи диагностичен анализ на моментното положение на нормативната база и степента на институционализация на частната охранителна дейност, определящи ролята ѝ по защита на населението и инфраструктурата, и очертаващи рамката на дейността на фирмите от бранша при кризи;

2. С помощта на научни методи да се разработи подробен анализ по отношение на възможностите и заплахите за дейността на частните охранителни дружества при кризи;

3. Въз основа на направения преглед и анализ да се обобщят изводи и да се посочат конкретни насоки за усъвършенстване дейността на частните охранителни дружества при кризи;

4. Да се създаде модел за усъвършенстване на дейността на частните охранителни дружества при кризи, с насоки за практически и институционални промени. Да се докаже приложимостта на създадения модел с включването му в ситуационен сценарий. Доказването да се затвърди с помощта на изведена за целта формула за математическо изчисление.

Считам, че авторът се е справил отлично с така формулираната изследователска цел и е изпълнил поставените задачи.

Основанията ми за тази оценка са следните:

Представеният за защита дисертационен труд е в обем 268 стр., от които: основна част от 242 страници, списък на използваната литературата, допълнителна част от 26 страници съдържащи: списък с приложенията- 11 приложения, в това число: 18 фигури и 6 таблици.

Дисертационният труд е структуриран в увод, три глави, общи изводи, препоръки за усъвършенстване на ЧОД при кризи, принос на дисертацията, публикации, заключение и списък на информационните източници.

От цялостния анализ на дисертационния труд е видно, че възприетата структура е логична и обоснована, а научният анализ е последователен.

В увода на своята дисертация Димитър Асенов е определил ясно актуалността на изследвания проблем, целта, задачите, предмета и обекта на изследването, както и изследователската теза.

Посочените формулировки на предмет, обект, цел и изследователска теза ми дават основание да направя извода, че Димитър Асенов е подходил мащабно към изследователския проблем.

Изследването е посветено на един важен проблем за българската наука- ролята,

и мястото на частните охранителни дружества за защита на населението при извънредни ситуации.

Научната смелост да бъде систематизиран и анализиран такъв изследователски проблем, трябва да бъде високо оценена.

Следва да бъде отбелязано също така като принос, както използването, така и удачното съчетаване на разнообразни и адекватни изследователски методи в различните части на дисертационния труд.

3. СТЕПЕН НА ПОЗНАВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПРОБЛЕМА И СЪОТВЕТСТВИЕ НА ИЗПОЛЗВАНАТА ЛИТЕРАТУРА.

Предвид посочените до тук достойнства на настоящия научен труд считам, че постигането им е в резултат от притежаваните от докторанта:

- задълбочени теоретични познания и практически умения в областта на предмета и обекта на дисертационния труд;
- аналитични способности, изразяващи с във възможността му да обработва голямо количество информация и коректно да се позовава и аргументира;
- знания и опит относно ролята, и мястото на частните охранителни дружества за защита на населението при извънредни ситуации.

Изследваната проблематика в дисертационния труд има както научен, така и приложен характер.

Постигнатите положителни резултати, са достатъчни за покриване на стандартите за дисертационен труд.

Докторантът показва отлично познаване на състоянието на проблема.

Отчитам, че са налице голям набор от собствени приноси при постигането на изследователската теза, целите и задачите на дисертационния труд.

Считам, че представените в библиографията източници (общо 110) са в пълно съответствие с предмета и обекта на изследването.

Източниците са съвременни и са добра основа за разработването на дисертационен труд с такава тематика.

4. КОРЕКТНОСТ ПРИ ЦИТИРАНЕТО НА ПРЕДСТАВИТЕЛЕН БРОЙ АВТОРИ.

При разработването на изследването използваните източници, третиращи изследваната проблематика, са използвани и цитирани правилно и обективно, като са посочени както несъответствията, така и научнопрактическите им достойнства при решаването на изследвания научен проблем.

5. НАЛИЧИЕ НА ОБОСНОВАН И РАЗРАБОТЕН ТЕОРЕТИЧЕН МОДЕЛ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО.

Приемам, че Димитър Асенов успешно е създал модел за усъвършенстване на дейността на частните охранителни дружества при кризи, с насоки за практически и институционални промени.

Приемам също така, че Димитър Асенов е успял да докаже приложимостта на създадения модел, като го е включил в ситуационен сценарий.

Доказването логически е затвърдено с помощта на изведена за целта формула, за математическо изчисление.

Считам, че това е качествен логически модел, който отразява голяма част от изследваните проблеми касаещи мястото на частните охранителни дружества за защита на населението при извънредни ситуации.

6. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ИЗБРАНАТА МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИКА НА ИЗСЛЕДВАНЕ С ПОСТАВЕНАТА ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

Избраната методология и методики са добре балансирани, адекватни и съгласувани с поставената цел, задачи и тезата на изследването.

В процеса на изследване са използвани емпиричните методи на наблюдение, сравнение и измерване, както и емпирико-теоритичните методи на абстрахиране, анализ, индукция и дедукция.

За нуждите на изложението удачно е използван и количествен метод, а също така методите на мониторинг и верификация.

Особено достойнство на изследването е използването на метода на експертната оценка, употребени са историческия, системния и финансовия анализ, направени са подробни PEST и SWOT анализи.

В резултат на анализирането, както вече подчертах е създаден описателен авторски модел с решения на проблемите, с които да бъде моделирана средата и променени нейните фактори, с цел развитие в посока утвърждаване на ролята, и

мястото на частните охранителни дружества за защита на населението при извънредни ситуации.

7. ОПИСАНИЕ НА ПРИНОСИТЕ.

В заключението на дисертационния труд и на стр.43-44 в автореферата са дадени претендираните от автора приноси, които правилно са характеризирани.

Приемам напълно посочените авторски приноси.

Основните научни и приложни резултати от предложения за рецензиране дисертационен труд допринасят за увеличаване на знанията в предметната научна област и представляват оригинален авторски принос в усъвършенстването и повишаването на ролята, и мястото на частните охранителни дружества за защита на населението при извънредни ситуации.

Считам, че значимостта на изследваните проблеми имат не само теоретически, но и практически измерения.

Постигнатото в дисертационния труд, убедително представя **Димитър Асенов** като трудолюбив и мотивиран изследовател, подходил към дисертационното изследване прецизно, след дългогодишна подготовка.

Авторефератът е написан в съответствие с изискванията, съответства на дисертацията и в достатъчно пълна степен отразява нейното съдържание.

Заслужава да се отбележи, че дисертационният труд е оформен акуратно, има добра редакция и се отличава с последователност, аналитичност, и логичност на изложението. В него са проявени високата професионална подготовка на дисертанта, неговата прецизност и коректност.

8. ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД ВЪРХУ ВЪНШНАТА СРЕДА.

Предложеният дисертационен труд е подкрепен с три публикации.

Всички публикации са в направлението на научните изследвания на автора и са пряко свързани с темата на дисертационния труд, като потвърждават резултатите от научното изследване и осигуряват неговата обществена представителност.

Основните резултати от научното изследване са апробирани от автора и защитени на две международни научни конференции.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

По своята структура, цялостна характеристика на съдържанието и постигнатите резултати, дисертацията, разработена от **Димитър Асенов Асенов** съответства на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение.

Представеният за защита дисертационен труд има характера на завършено научно изследване.

С него докторантът демонстрира убедително качествата си на учен-изследовател, който е решил на високо научно равнище значима изследователска задача.

Дисертационният труд и научните приноси са лично дело на докторанта, който показва умение задълбочено и самостоятелно да изследва важен проблем, да систематизира опит и да синтезира знания и обосновани изводи.

На базата на цялостния анализ на представеното научно изследване оценявам високо дисертационния труд и считам, че напълно заслужено може да бъде присъдена на **Димитър Асенов Асенов** образователната и научна степен „ДОКТОР“ по научната специалност „Стратегии и политики за сигурност“.

16.01.2019

Изготвил рецензията:

(проф. д-р Н. Дойков